

Jelen adózási tájékoztató összefoglalja a nyugdíjbiztosításokra vonatkozó hatályos adózási szabályokat. Ezen tájékoztató ismerete nem mentesíti a biztosítási jogviszony szereplőit az alól, hogy az adótörvények mindenkor hatályos rendelkezéseiről a tőlük elvárható módon maguk is tájékozódjanak.

Nyugdíjbiztosítás

A nyugdíjbiztosítás szerződője magánszemély és jogi személy is lehet.

Az adóról való rendelkezésre kizárólag a magánszemély szerződő jogosult.

Nyugdíjbiztosítás (SZJA tv. 3.§ (93)): az olyan életbiztosítás, ahol a 44/C. § (8) bekezdése szerinti visszafizetési kötelezettség összegével csökkentett biztosítói teljesítésre – a haláleseti szolgáltatást kivéve – a nyugdíjbiztosítási szerződés egész tartama alatt az a biztosított jogosult, akire a nyugdíjbiztosítási szerződést megkötötték, és a biztosító szolgáltatását a biztosított

- a) halála,
 - b) társadalombiztosítási nyugellátásról szóló jogszabály szerinti saját jogú nyugellátásra való jogosultságának megszerzése (ez alatt a tényleges nyugdíjas állapotot kell érteni),
 - c) egészségi állapotának legalább 40%-os mértéket elérő károsodása, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttének időpontjában a biztosított egészségkárosodása a 40%-os mértéket nem éri el (függetlenül attól, hogy rokkantsági vagy rehabilitációs ellátásra jogosult-e vagy sem), vagy
 - d) a szerződés létrejöttékor érvényes öregségi nyugdíjkorhatár biztosított általi betöltése
- váltja ki, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttétől (az ajánlat vagy a szerződésmódosítás ügyfél részéről történő aláírásának napjától) a biztosító biztosítási eseményre tekintettel történő teljesítéséig (kivéve a biztosított halálát, a biztosított legalább 40%-os mértékű egészségkárosodását, valamint kivéve, ha a biztosító teljesítése nem csökkenő összegű járadékszolgáltatás és a járadékszolgáltatást a szerződés létrejöttétől számított legalább 10. év végéig vagy a biztosított haláláig nyújtják) legalább 10 év eltelik, azzal, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződésnek az a)-d) pontokban szereplő biztosítási eseményeket – a c) pont kivételével, ha a biztosított egészségkárosodása a nyugdíjbiztosítási szerződés létrejöttékor a 40%-os mértéket már eléri – tartalmaznia kell, és az a)-d) pontokban szereplő biztosítási eseményeken kívül más biztosítási eseményt nem tartalmazhat. Amennyiben a szerződés létrejöttétől számított 10. év végéig tartó időszakra kalkulált járadékszolgáltatás egy hónapra jutó várható összege az ötezer forintot nem éri el, a járadékszolgáltatás – a szerződés létrejöttétől számított 10. év letelte előtt – egy összegben is teljesíthető.

A nyugdíjbiztosítás kedvezménye (SZJA tv. 44/C §)

A nyugdíjbiztosítási kedvezmény összevonás alá eső jövedelem utáni adóról való rendelkezési jogosultságot jelent.

A nyugdíjbiztosítás szerződője az adóévben az általa

szerződőként befizetett összeg (ideértve a szerződésen az adóévben jóváírt olyan összeget is, amely korábban nem jogosított e § szerint adóról való rendelkezésre, valamint a kifizetőnek nem minősülő más személy által fizetett, adómentes bevételnek minősülő, továbbá az összevont adóalapba tartozó jövedelemként adóköteles díj) maximum 20%-ával megegyező összegről tehet nyilatkozatot (nyugdíjbiztosítási nyilatkozatot), adóévenként legfeljebb 130 ezer forintig. A nyugdíjbiztosításhoz kötött kiegészítő biztosítás(ok)ra befizetett összeg alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozat nem tehető. Amennyiben az alapbiztosítás kockázati díjrésze meghaladja az alapbiztosítás díjának 10%-át, akkor az alapbiztosítás kockázati biztosítási díjrésze alapján nyugdíjbiztosítási nyilatkozat nem tehető.

A nyugdíjbiztosítás szerződője a biztosító első nyugdíj-szolgáltatásnak minősülő teljesítéséig, részteljesítéséig – ide nem értve az egészségkárosodás miatti részteljesítést –, de legkésőbb az öregségi nyugdíjkorhatár eléréséig befizetett díj alapján rendelkezhet az adójáról.

Ha a magánszemély nyugdíj-előtakarékosági számlán való vagy önkéntes pénztári megtakarítása vagy nyugdíjbiztosítás alapján is jogosult rendelkezési jogát gyakorolni, akkor a három jogcímen együtt véve is maximálisan 280 ezer forintnyi adójáról rendelkezhet.

Ha a magánszemélynek több biztosítónál van nyugdíjbiztosítása, és azok együttesen jogosítják az adóról való rendelkezésre, akkor a magánszemély által meghatározott összeg átutalását – az SZJA tv. 44/D. § (2) bekezdésében foglaltakra is tekintettel – az állami adó- és vámhatóság a nyugdíjbiztosítási szerződésekre történő befizetésekkel arányosan, (az adóbevallást követő 30 napon belül, de legkorábban az adóévet követő év március 1-től), szerződésenként teljesíti, a nyugdíjbiztosítási nyilatkozatban feltüntetett biztosítók pénzforgalmi számlájára.

A nyugdíjbiztosítási nyilatkozat megtételének feltételei:

- a rendelkezés időpontjában a rendelkező 2013. december 31-ét követően kötött nyugdíjbiztosítási szerződéssel rendelkezik, illetve az alábbi esetekben a szerződéssel már nem rendelkező magánszemély is (feltéve, hogy annak egyéb törvényi feltételei fennállnak):
 - a szerződő magánszemély helyébe egy másik személy lép, feltéve, hogy a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján az SZJA tv. 44/C § (8) bekezdés szerinti visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény nem történt;
 - a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíjszolgáltatás miatt megszűnt;
 - a nyugdíjbiztosítási szerződés a magánszemélynek fel nem róható okból (így különösen a biztosító felszámolása következtében) szűnt meg.
- a rendelkezés időpontjában a rendelkezőnek nincs az állami adó- és vámhatóságnál nyilvántartott adótartozása,
- birtokában van a biztosító által kiadott igazolás, amely tartalmazza a rendelkezési jogosultság alapjául szolgáló összeget, valamint a biztosító nevét, pénzforgalmi számlaszámát és a nyugdíjbiztosítási szerződés szerződésszámát,

– az egyéb adókedvezményekkel csökkentett adó összege erre fedezetet nyújt.

Amennyiben a magánszemély a teljesítéskor már nem rendelkezik azzal a nyugdíjbiztosítási szerződéssel, amelyre a befizetett díj a rendelkezési jogosultságot megalapozta, de a nyugdíjcél nem sérül, akkor a következők szerint kell eljárni:

- a) ha a szerződő magánszemély helyébe egy másik személy lép és a nyugdíjbiztosítási szerződés alapján az SZJA tv. 44/C § (8) bekezdés szerinti visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény nem történt, akkor az állami adó- és vámhatóság által teljesített összeget a biztosító a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírja;
- b) a nyugdíjbiztosítási szerződés nyugdíj szolgáltatás miatti megszűnése esetén minden további rendelkezés nélkül a biztosító a biztosított magánszemélynek (a biztosított halála esetén a kedvezményezettnek) kiutalja;
- c) az a)-b) pontban nem említett esetben a biztosító az állami adó- és vámhatóságnál erre a célra nyitott beszédési számlára visszautalja, azzal, hogy a visszautalt összegre a magánszemély az állami adó- és vámhatósághoz benyújtott kérelme alapján akkor tarthat igényt, ha igazolja, hogy nyugdíjbiztosítási szerződése neki fel nem róható okból (így különösen a biztosító felszámolása következtében) szűnt meg. Amennyiben a magánszemély a visszautalt összegre jogosult, úgy az állami adó- és vámhatóság, ha a magánszemélynek van más nyugdíjbiztosítási szerződése, akkor a magánszemély nyilatkozata alapján e szerződésre, ennek hiányában a magánszemély saját pénzforgalmi számlájára (lakcíme) teljesíti.

A rendelkezési jogosultság alapján a biztosító pénzforgalmi számlájára visszautalt összeg az SZJA. tv. 7. § (1) e) pontja alapján nem minősül a magánszemély jövedelmének.

A nyugdíjbiztosítás visszavásárlása (vagy részvisszavásárlása) nem minősül nyugdíj szolgáltatásnak, és a szerződésen jóváírt adó visszafizetési kötelezettségét eredményezi, ugyanakkor részvisszavásárlás esetén a további években a szerződésre adójóváírás újból igényelhető. A biztosító teljesítése a nyugdíjbiztosítás rész- illetve teljes visszavásárlása esetén is a biztosítottat illeti meg.

Amennyiben a biztosító teljesítése nem minősül nyugdíj szolgáltatásnak, azaz az SZJA tv. 44/C § (8) bekezdése alapján visszafizetési kötelezettséget kiváltó esemény valósul meg, (ideértve különösen a szerződés visszavásárlását, részvisszavásárlását, a kötvénykölcson törlesztő részletének nyugdíjcélú megtakarítással szembeni elszámolását, valamint, ha díjfizetéssel részben vagy egészben nem fedezett időszakban a nyugdíjcélú megtakarítással szemben több, mint hat havi kockázati biztosítási díjrész – kivéve az alapbiztosítás legalacsonyabb összegű kötelező kockázati biztosítási díjrészét – kerül elszámolásra), vagy a szerződést úgy módosítják (ideértve a biztosított személyének cseréjére irányuló szerződésmódosítást is), hogy a szerződésmódosítást követően a biztosítás már nem minősül nyugdíjbiztosításnak, akkor az állami adó- és vámhatóság által korábban kiutalt összeget 20%-kal növelten kell a magánszemélynek (a szerződőnek vagy – ha a szerződő és a biztosított személye eltér egymástól és a szerződő kifizető vagy külföldi illetőségű személy, akkor – a biztosítottnak) visszafizetnie. A magánszemély visszafizetési kötelezettségét a biztosító megállapítja, a magánszemély részére kifizetendő összegből – ha van ilyen – levonja, a visszafizeté-

si kötelezettséget kiváltó eseményt követő hónap 12. napjáig személyi jövedelemadóként befizeti. A biztosító a magánszemély visszafizetési kötelezettségét és az abból levont összeget az adózás rendjéről szóló törvény szerinti havi adó- és járulékebevallásában külön jogcímen bevallja, és arról a magánszemély számára igazolást állít ki. Amennyiben az említett kötelezettség levonására részben vagy egészben bármely oknál fogva nincs lehetőség, akkor a biztosító az igazoláson feltünteti a részben vagy egészben le nem vont összeget, és felhívja a magánszemély figyelmét arra, hogy a le nem vont részt a magánszemély köteles megfizetni. A magánszemély a biztosító által kiadott igazolás alapján az adóbevallásában vallja be a visszafizetési kötelezettség biztosító által le nem vont összegét, és azt a bevallás benyújtására előírt határidőig fizeti meg.

Nem terheli visszafizetési kötelezettség a magánszemélyt, ha az adómentes nyugdíj szolgáltatás feltételei maradéktalanul teljesültek. Nem váltja ki a visszafizetési kötelezettséget az sem, ha a szerződés a biztosító felszámolása miatt szűnik meg.

Adómentes biztosítási kifizetések

Az SZJA tv. 1.sz.melléklet 6.6. c) és d) pontjai alapján a nyugdíjbiztosítási és járadék biztosítási szerződés esetében nyújtott szolgáltatás, kivéve az olyan biztosítási szerződés alapján nyújtott szolgáltatás, amelynek díját vagy díjának egy részét a magánszemély költségként elszámolta.

Adóköteles biztosítási kifizetések (kamatjövdelem – SZJA tv. 65. §):

A nyugdíjbiztosítás visszavásárlásából, részleges visszavásárlásából személyi jövedelemadó (kamatadó) köteles kamatjövdelem keletkezhet.

A 2023. július 1-től kötött biztosítások esetén az SZJA tv. szerint megállapított kamatjövdelemet szociális hozzájárulási adó fizetési kötelezettség is terheli. Ez a rendelkezés vonatkozik a 2023.07.01-jét megelőzően kötött biztosítás alapján, de azt követően fizetett eseti díjakra is, mivel az elkülönítetten kezelt eseti befizetéseket az SZJA tv. kamatjövdelemre vonatkozó rendelkezései szerint külön biztosítási szerződésnek kell tekinteni. (205/2023 (V.31.) Korm.rendelet)

Kamatjövdelem adózása

Amennyiben a magánszemély által befizetett, valamint más személy által befizetett, adókötelesnek minősülő díjak (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) együttes összegét a biztosítói kifizetés meghaladja, ez utóbbi pozitív különbözet kamatjövdelemnek minősül. 2013-tól a befizetett díjakat csökkenteni kell a kockázati díjrésszel. Részleges visszavásárlás esetén a befizetett díjrész meghatározása arányosítással történik ((biztosítói teljesítés összege/a szerződés megszűnése esetén járó biztosítói teljesítés összege) *(kockázati díjrészekkel csökkentett befizetett díjak)). Ha a kockázati díjrész az adott terméknél nem különíthető el, akkor a kamatjövdelem számításánál a rendszeres díjfizetésű biztosítási szerződés esetén a díj 10%-át, egyszeri díjas biztosítási szerződés esetén a díj 1%-át kell figyelmen kívül hagyni. **A kamatadó mértéke 15%, a szociális hozzájárulási adó mértéke 13%**, amelyet a biztosító a kifizetés időpontjá-

ban levon, és megfizet az állami adó- és vámhatóságnak. Az adók számítása a megszolgált kamatjövedelem juttatását megalapozó időszakra vonatkozó rendelkezések figyelembevételével történik. (SZJA tv. 84/G.§ 205/2023 (V.31.) Korm.rendelet)

A 2013. augusztus 1-jétől megszolgált kamatjövedelmet a kamatjövedelem juttatását megalapozó időszak 2013. július 31-ét követő részének és az időszak teljes időtartamának napokban számolt aránya alapján kell megállapítani.

Kamatjövedelem kedvezmények:

A biztosításból származó kamatjövedelem (ezáltal a kapcsolódó adókötelezettség)

50 százalékkal csökkenthető:

- egyszeri díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 3. év után, de az 5. év előtt történik,
- rendszeres díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 6. év után, de a 10. év előtt történik.

100 százalékkal csökkenthető (így nem adóköteles):

- egyszeri díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 5. év után történik,
- rendszeres díjas szerződések esetében: lejárat és (rész) visszavásárlás esetén, ha a kifizetés a szerződéskötést követő 10. év után történik.

A levont kamatadóról a biztosító igazolást ad a magánszemélynek. Abban az esetben, ha a kamatadó levonása megtörtént, vagy kamatadó nem terheli a jövedelmet, akkor a magánszemélynek az adóbevallásában nem kell szerepeltetnie ezt a jövedelmet.

Kamatjövedelem kedvezményt kizáró feltételek:

Az SZJA tv. 65.§ (3a) pontja szerint a (3) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontja alkalmazásában **nem minősül sem egyszeri díjas biztosításnak, sem rendszeres díjas biztosításnak a biztosítás, ha:**

- a) a biztosítási szerződésre a biztosítás teljes tartama alatt a szerződés szerint **elvárt díjon felül díjfizetés** (ideértve különösen az eseti, a rendkívüli, a soron kívüli díjat) **történt, kivéve, ha a szerződés szerint elvárt díjon felüli díjfizetést a hozzá tartozó biztosítástechnikai tartalékkal vagy díjtartalékkal együtt elkülönítetten (vagy a tartalék befizetett díjhoz való egyértelmű hozzárendelésével) tartja nyilván a biztosító; az így elkülönített összegeket** – az elvárt díjon felüli díjfizetés időpontját tekintve a szerződés létrejötté időpontjának – az adókötelezettség megállapításakor úgy kell tekinteni, mint önálló biztosítási szerződés szerinti díjat, biztosítástechnikai tartalékot, díjtartalékot,
- b) a rendszeres díjak (díjelőírások) előző biztosítási évhez viszonyított növekedésének (ideértve az indexálást is) mértéke meghaladja a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, a díjnövekedés évét megelőző második évre vonatkozó éves fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét azzal, hogy a rendszeres díjak növekedése mértékének meghatározásakor a kockázati biztosítás díját figyelmen kívül kell hagyni, továbbá azzal, hogy a biztosítási szerződési feltételekben rögzített események bekövetkezése miatt átmeneti időre lehetővé tett díj-nemfizetés (szü-

neteltetés, díjmentesítés) időszakára is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díj-nemfizetési időszak hosszával arányos biztosítási díj.

(3b) **A (3a) bekezdés szerinti, sem egyszeri díjas biztosításnak, sem rendszeres díjas biztosításnak nem minősülő biztosításra és az erre a biztosításra történő díjfizetésre a biztosítás teljes tartama alatt – kivéve, ha az utolsó elvárt díjon felüli díjfizetés, vagy az utolsó, a törvényi követelményeket ki nem elégítő díjnövekedés időpontjától a (3) bekezdés a) pont ac) és ad) alpontjában meghatározott idő már eltelt – nem alkalmazhatók a (3) bekezdés szerinti jövedelemcsökkentő rendelkezések.**

Melléklet:

A nyugdíjbiztosításokat érintő meghatározások az 1995. évi CXVII. törvény a személyi jövedelemadóról (továbbiakban SZJA tv.) alapján:

SZJA tv. 3.§ (96) Járadékbiztosítás: az olyan életbiztosítás – ideértve az azonnal induló, nem csökkenő összegű járadékbiztosítást is –, ahol a járadékszolgáltatást legalább a folyósítás megkezdésétől számított 10. év végéig, vagy a biztosított haláláig nyújtják, feltéve, hogy a járadék nem csökkenő összegű és legalább évente vagy annál gyakoribb kifizetéssel valósul meg.

SZJA tv. 3.§ (97) Nem csökkenő összegű járadékszolgáltatás: a biztosító olyan szolgáltatása, amikor a biztosító rendszeres teljesítései közül a mindenkor utolsó teljesítés – pénzben vagy más egységben kifejezett – összege nagyobb vagy egyenlő a mindenkor utolsó teljesítést közvetlenül megelőző biztosítói teljesítés összegénél, ideértve azt az esetet is, amikor a biztosítói teljesítés összege igazolhatóan kizárólag a biztosítói teljesítés gyakoriságának és/vagy a folyósítás tartamának módosulása vagy a magánszemély rendelkezése alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt adó kedvezményezett magánszemély részére történő kiutalása miatt változik.

SZJA tv. 3.§ (98) Biztosító teljesítése: a biztosító által a biztosítási jogviszonyra tekintettel bármilyen jogcímen kifizetett összeg, juttatott vagyoni érték, tekintettel az 1. számú melléklet rendelkezéseire is.

SZJA tv. 3.§ (99). Kiegészítő biztosítás: a nyugdíjbiztosításra vonatkozó rendelkezések alkalmazása során kiegészítő biztosítás az olyan biztosítás – függetlenül attól, hogy az milyen kockázatra nyújt fedezetet –, amelynek saját különös szerződési feltétele van és díja a nyugdíjbiztosítás díjától a számviteli jogszabályok szerint elkülönített (ideértve a szerződéses feltételek szerint rögzített módon meghatározott, levonással érvényesített díjat is).

SZJA tv. 65.§ (1) Kamatjövedelemnek minősülnek

(d) a biztosítói teljesítésből – kivéve, ha a biztosító teljesítése az 1. számú melléklet 6. pont 6.6. alpontja szerint adómentes vagy e törvény más rendelkezése alapján minősül adóköteles jövedelemnek – a befizetett díjat (ideértve a nyugdíjbiztosítási nyilatkozat alapján a nyugdíjbiztosítási szerződésen jóváírt összeget is) meghaladó összeg azzal, hogy nem minősül befizetett díjnak a kockázati biztosítás díja;

(6a) Az (1) bekezdés d) pontjának alkalmazása során kockázati biztosítási díjnak kell tekinteni a számviteli jogszabályok szerint elkülönítve kimutatott kockázati biztosítási díjat (ideértve a szerződéses feltételek szerint rögzített módon meghatározott, utólag levonással érvényesített

díjat is), vagy – ha a kockázati biztosítás díja nem elkülönített, akkor is, ha az több kockázatra terjed ki – rendszeres díjfizetésű biztosítási szerződés esetében a díj 10 százalékát, egyszeri díjas biztosítás esetében a díj 1 százalékát. Ha a biztosítói teljesítéssel a biztosítási szerződés nem szűnik meg, a befizetett díjak és az azt csökkenteni rendelt tételek olyan arányban vehetők figyelembe, mint ahogyan a biztosítói teljesítés összege aránylik a biztosítási szerződés – a biztosítói teljesítés időpontjában történő – megszűnése esetén járó biztosítói teljesítés összegéhez. A biztosítói teljesítést megelőzően bevételcsökkentő tételként már figyelembe vett díjrészeket, valamint a befizetett díjat csökkentő tételként már figyelembe vett kockázati biztosítási díjat figyelmen kívül kell hagyni a kamatjövödelem biztosítói teljesítés időpontjában történő további megállapítása során.

Jelen tájékoztatás a 2023. július 1-jétől érvényes szabályokat tartalmazza, ezért kérjük, kísérrje figyelemmel a jövőben bekövetkező változásokat.

UNION Vienna Insurance Group Biztosító Zrt.